

Vedtak

Saksdokumenter:

KM 13/23   Kirkelig organisering: endringer i personalreglementet og kirkeordningen m.m.
KM 13.1/23   Protokoll fra ekstraordinært Kontaktmøte 10.05.2023

Kirkelig organisering: endringer i personalreglementet og kirkeordningen m.m.

Sammendrag av saksorienteringen

Personalreglementet

Som en del av arbeidet med ny organisering av Den norske kirke vedtok Kirkemøtet i 2022 at det skal utarbeides et felles personalreglement for hele trossamfunnet. Dette skal bidra til en enhetlig og effektiv personalforvaltning som er gjenkjennelig i hele kirken. Det er lagt opp til at et nytt personalreglement kan bli vedtatt på Kirkemøtet i 2025.

Som en del av dette presiserte komiteen i Kirkemøtet at tilsetning i partssammensatt utvalg skal være hovedregel ved tilsetninger i Den norske kirke, også for prester som er ansatt i rettssubjektet Den norske kirke. Disse ansettes i dag av bispedømmerådet. Et første skritt er å innføre en ordning med tilsetning av prester i partssammensatt utvalg gjennom endringer i det eksisterende personalreglementet.

Kirkerådet foreslår at tilsetning av prester i rettssubjektet Den norske kirke skal gjøres i et tilsettingsråd som erstatter bispedømmerådet som tilsettende myndighet. Tilsettingsrådet skal være partssammensatt og bestå av stiftsdirektør eller en som er oppnevnt av stiftsdirektøren som leder, prost, menighetsrådsrepresentant og arbeidstakerrepresentant.

Videre foreslår Kirkerådet å fjerne dagens ordning med innstillingsråd og gi innstillingsmyndighet til stillingens nærmeste overordnede som vil være prosten.

I tillegg foreslår Kirkerådet endringer som er nødvendige som følge av innføringen av tilsettingsråd for prester. Det er ikke gjort andre endringer eller redigeringer. Dette kan gjøre reglene uoversiktlige og vanskelige å lese, men det er ikke ønskelig å gjøre større endringer nå. I arbeidet med et nytt og felles personalreglement vil tilgjengelighet og oversiktlig framstilling være viktig.

Endringene vil tre i kraft når de er vedtatt på Kirkemøtet. Likevel vil tilsettingsprosesser som er påbegynt når endringene trer i kraft, fullføres etter dagens ordning.

Selv om de foreslåtte endringene er ment å være en varig endring, vil arbeidet med et felles personalreglement fram mot 2025 også kunne påvirke reglene om partssammensatte tilsettingsråd for prester.

Saken ble i januar 2023 sendt på høring til blant annet alle bispedømmeråd og biskoper, arbeidstakerorganisasjoner og et utvalg menighetsråd og kirkelige fellesråd. Høringsinstansene støttet med enkelte unntak forslaget fra Kirkerådet, men det kom flere forslag til endringer, særlig om sammensetningen av et tilsettingsråd.

Saken har også i tråd med Hovedavtalen § 9-4-2 II 1. l) vært drøftet med arbeidstakerorganisasjonene i kontaktmøte 10. mai 2023. Protokoll fra drøftingen er vedlagt.

Kirkeordningen

Det er foreslått fire endringer i kirkeordningen. To av endringene er rent språklige endringer.

Den gamle betegnelsen *fylkesmannen* byttes i § 8 ut med *statsforvalteren*. I § 42 gjøres språklige endringer i omtalen av språkloven.

I § 14 er det foreslått å ta inn et unntak fra kravet om menighetsmøte for å behandle endringer i soknegrensene i de tilfellene dette er en følge av endringer i kommunegrensene. I slike tilfeller kan ikke menigheten eller andre kirkelige organer påvirke endringene, og det er derfor unødvendig å gjennomføre menighetsmøte i slike saker. Det har vært vurdert som unødvendig å ha dette forslaget på høring.

Kirkemøtet vedtok i sak KM 10/22 at lederen av Den norske kirkes ungdomsutvalg skal være fast og medlem av Kirkemøtet. Dette foreslås tatt inn i kirkeordningen § 27. Ettersom saken bare er en oppfølging og reglementsfasting av Kirkemøtets vedtak mener Kirkerådet at det ikke har vært nødvendig å ha saken på høring i denne omgangen. Spørsmålet om lederen av Den norske kirkes ungdomsutvalg var på høring før behandlingen av KM 10/22.

Kirkemøtets forretningsorden

Forslaget til endringer i Kirkemøtets forretningsorden er en oppfølging av vedtaket i KM 10/22 om lederen av Den norske kirkes ungdomsutvalg og forslaget ovenfor om endring i kirkeordningen § 27. Det har vært vurdert som unødvendig å ha også dette forslaget på høring.

Komiteens merknader

Komiteen har følgende merknader:

Komiteen legger saksorienteringen til grunn.

Komiteen takker for arbeidet som er gjort og støtter forslaget om å flytte tilsettingsmyndigheten for prester fra bispedømmerådet til et tilsettingsråd. Komiteen har gjennomført høring med Presteforeningen under Kirkemøtet.

1. En viktig side ved forslaget er at menighetsrådet styrkes gjennom direkte representasjon i rådet som tilsetter prester.
2. Komiteen mener også at bispedømmerådet gjennom endringsforslaget styrkes som strategisk organ på regionalt nivå ved at tid frigjøres til andre saker enn tilsettingssaker. Komiteen ser også en fordel i at tilsettingssaker kan bli mindre

politiserte ved at de flyttes til et tilsettingsråd. Komiteen mener at forslaget om tilsetting i et tilsettingsråd også er et skritt på veien til enhetlig praksis i tilsettingssaker i hele Den norske kirke.

3. Flertallet i komiteen har konkludert med at de støtter forslagene i saksorienteringen fra Kirkerådet. Tilsettingsrådet består i forslaget av stiftsdirektør eller en som er oppnevnt av stiftsdirektøren, prost, menighetsrådsrepresentant og arbeidstakerrepresentant. Her er det videre foreslått at prosten utarbeider forslag om hvem som skal tilsettes og at stiftsdirektøren leder tilsettingsrådet der det skal stemmes over tilsettingssaken. Komiteens flertall viser til begrunnelsen i saksfremlegget og vil når det gjelder utarbeiding av forslag særlig legge vekt på prestens rolle som stillingens nærmeste overordnede. Flertallet mener stiftsdirektør bør lede tilsettingsrådet da denne har et helhetlig ansvar og oversikt.
4. Komiteen har behandlet flere endringsforslag. Et mindretall på 1 i komiteen foreslår at stiftsdirektøren skal utarbeide innstilling. Mindretallet opprettholder også forslaget fra første innstilling om at prosten skal lede tilsettingsutvalget og legger vekt på prestens lokale tilknytning.

	Hvem lager innstilling:	Leder av tilsettingsrådet:
Komiteens flertall:	Prost	Stiftsdirektør
Komiteens mindretall:	Stiftsdirektør	Prost

5. Komiteen har vurdert om tilsettingsrådet bør ha ett eller to medlemmer fra menighetsrådet. Det at menighetsråd relativt sjelden vil delta i slike saker og møter et råd med mer erfarne aktører kunne tilsi at en burde ha to representanter. Et flertall i komiteen mener likevel den beste løsningen er et tilsettingsråd med bare fire medlemmer, og at menighetsrådenes interesser blir tilstrekkelig ivaretatt med en representant. Flertallet legger vekt på at det må være samsvar mellom arbeidsgivers rolle i tilsettingsprosessen og det ansvaret bispedømmet/bispedømmerådet har som arbeidsgiver. Flertallet mener at den ansvarlige arbeidsgiver ikke kan være i mindretall når tilsetninger vedtas. Flertallet vil igjen peke på at menighetsrådene i forslaget gis en plass i det organet som vedtar tilsettingen, i motsetning til dagens ordning med plass i innstillingsorganet. I tillegg beholdes menighetenes rett til å avgi uttalelse før tilsetting gjøres. Et forslag om to representanter for menighetene har heller ikke vært sendt på høring eller vært gjenstand for drøfting med organisasjonene.
6. Komiteen har diskutert biskopens rolle i tilsetting av prester. Biskopen har i dag en rolle i tilsettinger ved at søkerliste og søknader sendes gjennom biskopen til vedkommende menighetsråd. Videre er det biskopen i samråd med stiftsdirektøren som avgjør hvilke søkere som skal innkalles til intervju. Dette er foreslått videreført.

7. Komiteen har behandlet forslaget fra Hedberg om menighetsrådenes rolle (forslag 7) og innstiller på at dette avvises. Forslaget gjelder slik komiteen ser det et mer grunnleggende spørsmål enn det som nå er til behandling, nemlig innføring av tilsettingsråd for tilsetting av prester i rettssubjektet Den norske kirke. Hedbergs forslag vil vesentlig endre Den norske kirkes tilsettingsordning. Komiteen mener at et slikt forslag vil kreve en grundigere utredning og høring før det kan behandles.
8. Komiteen har behandlet forslaget fra Birkedal om menighetsrådenes representasjon (forslag 9) og et flertall i komiteen innstiller på at dette avvises. Komiteens flertall viser til merknad 5 om antallet representanter for menighetsrådene. Et mindretall på 1 i komiteen støtter forslaget.
9. Komiteen har behandlet forslaget fra Huseby om tilsettingsrådets sammensetning (forslag 8). Komiteen ønsker å dele opp forslaget i tre, slik at hvert punkt i forslaget behandles for seg i det følgende.
10. Når det gjelder forslaget om endring i § 7 om at stiftsdirektøren skal utarbeide innstilling til tilsetting, anser komiteen at dette er innarbeidet i mindretallets forslag.
11. Komiteen anbefaler å avise Husebys forslag om at biskopen skal erstatte stiftsdirektøren eller den denne gir fullmakt i tilsettingsrådet. Komiteen har diskutert biskopens rolle i tilsetting av prester og viser til kommentar 6 ovenfor.
12. Komiteen innstiller også på at Husebys forslag om at stiftsdirektøren skal lede innstillingsrådet for tilsetting av prost avvises. Reglene for tilsetting av prost er ikke foreslått endret i Kirkerådets saksorientering, og det er fortsatt bispedømmerådet som skal foreta disse tilsettingene. Komiteen mener derfor at det ikke er ønskelig å gjøre endringer på dette området. En slik endring er heller ikke utredet.
13. Komiteen har behandlet forslaget fra Tinglum om institusjonenes rolle ved tilsetting av spesialprest (forslag 10) og innstiller på at dette avvises. Komiteen vil bemerke at tilsetting av prester i trossamfunnet skal gjøres av kirkens egne, ansvarlige organer. Det er ikke ønskelig å trekke eksterne inn i selve avgjørelsen om hvem som tilsettes. Institusjonenes interesser er ved tilsetting av spesialprest ivaretatt gjennom retten til å delta på intervju, og retten til å avgi uttalelse før tilsetting gjøres. Dette er en ordning som fungerer godt i dag, og vil bli videreført.
14. Komiteen mener det er viktig at de endringene som nå gjøres blir evaluert etter at ordningene har blitt innført og har fått fungere en stund.
15. Komiteen anbefaler at endringen i tilsettingsorgan trer i kraft fra 1.1.2024. Det vil gi tid til å få på plass nødvendig opplæring og tidspunktet vil sammenfalle med nytt bispedømmeråd. Komiteen legger til grunn at det vil bli utviklet kursopplegg som

ivaretar behovet for nødvendig opplæring.

16. Komiteen merket seg ønsket om en videre oppfølging av arbeidet med styrking av ungdomsrepresentasjonen i bispedømmerådene. Komiteen mener dette bør følges opp i en egen sak i det videre arbeidet.

Komiteen støtter forslag til vedtak nr. 2 som gjelder enkelte endringer i kirkeordningen og nr. 3 som gjelder endringer i Kirkemøtets forretningsorden.

Mindretallets forslag:

§ 7, linje 9: *prosten* erstattes med *stiftsdirektøren, eller den denne gir fullmakt.*

§ 7, linje 10: *prosten* erstattes med *stiftsdirektøren, eller den denne gir fullmakt.*

§ 8 linje 24: *stiftsdirektøren* erstattes med *prosten.*

Forslag til vedtak

1

2 1. Endringer i personalreglementet

3

4 I

5 I personalreglement for Den norske kirke, fastsatt av Kirkemøtet 1. april 2019, gjøres
6 følgende endringer:

7 § 7 første og andre ledd skal lyde:

8 Ved tilsetting av menighetsprest og spesialprest er *tilsettingsrådet* tilsettende
9 myndighet og *prosten* innstillende myndighet. *Som medlem av tilsettingsrådet, avgir*
10 *prosten forslag om tilsetting i stedet for innstilling.*

11 Ved tilsetting av prost er *bispedømmerådet* tilsettende myndighet og
12 *innstillingsrådet* innstillende myndighet.

13

14 § 8 skal lyde:

15

16 § 8. Tilsettingsrådets og innstillingsrådets sammensetning ved tilsetting av 17 **prester og proster**

18 *Tilsettingsrådet for prester består av stiftsdirektøren, eller den denne gir fullmakt,*
19 *vedkommende prost, én representant for det eller de berørte menighetsrådene og én*
20 *representant for arbeidstakerne.*

21

22 *Ved tilsetting av spesialprest deltar ikke representant for menighetsråd.*

23

24 *Stiftsdirektøren er leder for tilsettingsrådet.*

25

26 Innstillingsrådet *for proster* består av *en prost oppnevnt av biskopen*, stiftsdirektøren
27 eller den denne gir fullmakt, én representant for arbeidstakerne og én representant for det
28 eller de berørte menighetsråd.

29

30 Prosten er leder for innstillingsrådet.

31

32 Den arbeidstakerorganisasjonen som organiserer flest prester i bispedømmet,
33 oppnevner ett medlem med personlig varamedlem. Oppnevningen kan skje for fire eller to
34 år. Arbeidstakerrepresentanten skal ivareta interessene til samtlige søkere. Medlem og
35 varamedlem av bispedømmerådet er utelukket fra å være medlem av innstillingsrådet.

36

37 Det berørte menighetsråd utpeker én representant blant dets valgte medlemmer til
38 innstillingsrådet og *tilsettingsrådet*. Der flere menighetsråd er berørt, utpeker de i
39 fellesskap én representant blant de valgte medlemmene. Ved tilsetting av prost skal
40 vedkommende representant være fra menighetsrådet ved prostesetet.

41

42 **§ 11 tredje ledd skal lyde:**

43

44 De søkere som synes å være best kvalifisert, skal innkalles til intervju. Ved tilsetting av
45 prest avgjør biskopen dette i samråd med stiftsdirektøren. Er det blant de kvalifiserte
46 søkerne personer med funksjonsnedsettelse eller nedsatt arbeidsevne, skal minst én av
47 disse innkalles til intervju. Personer i innstillende myndighet kan dessuten kreve at andre
48 kvalifiserte søkere innkalles. *Ved tilsetting av prest kan medlemmer av tilsettingsrådet*
49 *kreve at andre kvalifiserte søkere innkalles*. Det vurderes konkret om søkere som er kjent
50 fra før, skal innkalles.

51

52 **§ 12 nytt tredje ledd skal lyde:**

53 *Ved intervju av søkere til stilling som prest kan også øvrige medlemmer av*
54 *tilsettingsrådet delta.*

55

56 **§ 12 nåværende tredje til niende ledd blir fjerde til tiende ledd**

57

58 **§ 17 nytt tredje ledd skal lyde:**

59 *Tilsettingssaker i tilsettingsråd for prester skal behandles i møte.*

60

61 **§ 17 nåværende tredje til sjuende ledd blir fjerde til åttende ledd**

62 **§ 18 fjerde ledd skal lyde:**

63 Før *tilsettende myndighet* treffer vedtak om tilsetting av person som er vigslet til prest
64 i et annet kirkesamfunn, skal biskopen etter samtale med søkeren ha funnet vedkommende
65 skikket for prestedtjeneste i Den norske kirke og mottatt vedkommendes løfte om å utføre
66 denne tjeneste i overensstemmelse med Den norske kirkes lære og ordninger. Tilsvarende
67 gjelder for personer som er innstilt til en prest under utdanning-stilling.

68

69 **§ 23 andre ledd skal lyde:**

70 I sak om menighetsprest, prost eller spesialprest hvor *tilsettingsrådet eller*
71 *bispedømmerådet* er tilsettende myndighet og der saken krever rask avgjørelse, kan vedtak
72 om suspensjon etter arbeidsmiljølovens bestemmelser også treffes av biskopen i samråd
73 med bispedømmerådets leder. På samme vilkår kan preses treffe vedtak om suspensjon av
74 biskop.

75

76 **II**

77 Endringene trer i kraft fra 1. januar 2024.

78

79

80 **2. Endringer i kirkeordningen**

81

82 **I**

83 I kirkeordning 30. mars 2019 nr. 2307 for Den norske kirke gjøres følgende endringer:

84

85 **§ 8 sjette ledd annet punktum skal lyde:**

86

87 Bispedømmerådet utøver den myndighet som i inndelingslova er lagt til
88 *statsforvalteren*.

89

90 **§ 14 annet ledd skal lyde:**

91

92 Før vedkommende myndighet treffer avgjørelse, skal menighetsmøtet gis anledning til
93 å uttale seg om oppføring eller nedlegging av kirke og om deling, sammenslåing eller
94 andre endringer i grensene for sokn. *Dette gjelder likevel ikke når endringer i*
95 *soknegrensene er en følge av endringer i kommunegrenser.*

96

97 **§ 27 skal lyde:**

98 Kirkemøtet består av preses i Bispemøtet, medlemmene av bispedømmerådene,
99 *lederen av Den norske kirkes ungdomsutvalg* og *lederen av Samisk kirkeråd.*
100 *Kirkemøtet fastsetter nærmere regler for valg av de to sistnevnte.*

101

102 **§ 42 fjerde ledd skal lyde:**

103

104 Bokmål og nynorsk er likeverdige *skriftspråk* i kirkelige organer. For kirkelige organer
105 som opptre på vegne av rettssubjektet Den norske kirke, anvendes *språklovas* regler
106 *om statsorgan* for så vidt gjelder den administrative delen av virksomheten.

107

108

II

109 Endringene trer i kraft straks, med unntak av § 27, som trer i kraft fra 1. januar 2024.

110

111 **3. Endringer i Kirkemøtets forretningsorden**

112

113

I

114 I Kirkemøtets forretningsorden gjøres følgende endringer:

115

116 **§ 1-3. skal lyde:**

117 Kirkemøtet består av *preses i Bispemøtet*, medlemmene av bispedømmerådene,
118 *lederen av Den norske kirkes ungdomsutvalg* og *lederen av Samisk kirkeråd.*

119

120 **§ 1-4 første ledd skal lyde:**

121

122 Med tale- og forslagsrett møter:

- 123 - leder av Mellomkirkelig råd, så fremt vedkommende ikke er valgt medlem av
124 Kirkemøtet,
125 - *tre* representanter for Ungdommens kirkemøte,
126 - én representant for hver av utdanningsinstitusjonene som tildeler graden
127 cand.theol., oppnevnt av institusjonene selv,
128 - første varamedlem for døvemenighetenes medlem i Oslo bispedømmeråd, og
129 - avtroppende medlemmer av Kirkerådet.
130 -

II

132 Endringene trer i kraft fra 1. januar 2024.

.....
Marta Kristine Ims
komitéleder

.....
Olav Myklebust
saksordfører